Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2021. gada 10. jūnijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā politika patvēruma un alternatīvās aizsardzības jomā – Direktīva 2011/95/ES – Alternatīvās aizsardzības piešķiršanas nosacījumi – 15. panta c) punkts – Jēdziens "smagi un individuāli draudi" civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā – Valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēta prasība par minimālo civiliedzīvotāju upuru (mirušo un ievainoto) skaitu konkrētajā reģionā

Lietā C-901/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg* (Bādenes-Virtembergas federālās zemes Augstākā administratīvā tiesa, Vācija) iesniedza ar 2019. gada 29. novembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 10. decembrī, tiesvedībā

**CF,**

**DN**

pret

***Bundesrepublik Deutschland,***

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*], tiesneši N. Vāls [*N. Wahl*], F. Biltšens [*F. Biltgen*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] (referente) un J. Pasers [*J. Passer*],

ģenerāladvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: D. Diterts [*D. Dittert*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2020. gada 19. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– CF un DN vārdā – *A. Kazak, Rechtsanwältin*,

– Vācijas valdības vārdā – *J. Möller* un *R. Kanitz*, pārstāvji,

– Francijas valdības vārdā – *E. de Moustier* un *D. Dubois*, pārstāvji,

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman* un *M. Noort*, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – vācu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *J. Tomkin* un *M. Wasmeier*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 11. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.) 2. panta f) punktu un 15. panta c) punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts divās tiesvedībās starp diviem Afganistānas valstspiederīgajiem CF un DN, no vienas puses, un *Bundesrepublik Deutschland* (Vācijas Federatīvā Republika), ko pārstāv *Bundesminister des Innern, für Bau und Heimat* (federālais iekšlietu, būvniecības un mītnes zemes ministrs), kuru savukārt pārstāv *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* (Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde) direktors, no otras puses, saistībā ar to, ka tā ir noraidījusi CF un DN patvēruma pieteikumu.

### Atbilstošās tiesību normas

#### *Savienības tiesības*

3 Direktīvas 2011/95 6., 12., 13. un 33.–35. apsvērums ir izteikts šādi:

"(6) Tamperes secinājumi [..] paredz, ka noteikumi par bēgļu statusu jāpapildina ar pasākumiem par alternatīviem aizsardzības veidiem, piedāvājot atbilstošu statusu jebkurai personai, kam nepieciešama šāda aizsardzība.

[..]

(12) Šīs direktīvas galvenais mērķis ir, no vienas puses, nodrošināt, ka dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiska aizsardzība, un, no otras puses, nodrošināt, lai šīm personām visās dalībvalstīs būtu pieejams minimālais pabalstu līmenis.

(13) To noteikumu tuvināšanai, saskaņā ar kuriem personas atzīst par bēgļiem, kā arī to noteikumu tuvināšanai, kas nosaka bēgļa statusa un alternatīvā aizsardzības statusa saturu, vajadzētu palīdzēt ierobežot starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju otrreizējo kustību starp dalībvalstīm, ja šādu kustību izraisa vienīgi atšķirības tiesiskajā regulējumā.

[..]

(33) Būtu jānosaka arī standarti, lai definētu alternatīvo aizsardzības statusu un noteiktu tā saturu. Alternatīvajai aizsardzībai jābūt komplementārai, un tai jābūt papildus tai bēgļu aizsardzībai, kāda paredzēta [Konvencijā par bēgļa statusu, kas parakstīta 1951. gada 28. jūlijā Ženēvā].

(34) Nepieciešams ieviest vienotus kritērijus, uz kuru pamata personas, kas iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ir atzīstamas par tiesīgām saņemt alternatīvo aizsardzību. Minētajiem kritērijiem būtu jāizriet no starptautiskām saistībām saskaņā ar cilvēktiesību instrumentiem un dalībvalstīs pastāvošās prakses.

(35) Risks, kādam vispārīgi pakļauti valsts iedzīvotāji vai valsts iedzīvotāju daļa, parasti pats par sevi nerada individuālus draudus, kas būtu kvalificējami kā būtisks kaitējums."

4 Šīs direktīvas 2. pantā "Definīcijas" ir paredzēts:

"Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

a) "starptautiskā aizsardzība" ir bēgļa un alternatīvās aizsardzības statuss, kā noteikts e) un g) [punktā];

b) "starptautiskās aizsardzības saņēmējs" ir persona, kurai ir piešķirts bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss, kā noteikts e) un g) [punktā];

[..]

f) "persona, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību" ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, ko nevar kvalificēt kā bēgli, bet attiecībā uz kuru ir sniegts pietiekams pamatojums, lai uzskatītu, ka attiecīgā persona, ja tā atgrieztos savā izcelsmes valstī vai ja bezvalstnieks atgrieztos savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, tam draudētu reāls risks ciest būtisku kaitējumu, kā noteikts 15. pantā, un uz kuru neattiecas 17. panta 1. un 2. punkts, un kas nevar vai šāda riska dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību;

g) "alternatīvās aizsardzības statuss" nozīmē, ka dalībvalsts atzīst trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku kā personu, kas ir tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību;

[..]."

5 Minētās direktīvas 4. pantā "Faktu un apstākļu novērtēšana" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis var uzskatīt par pieteikuma iesniedzēja pienākumu pēc iespējas ātrāk iesniegt visas sastāvdaļas, kas nepieciešamas, lai pamatotu starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Dalībvalsts pienākums ir, sadarbojoties ar pieteikuma iesniedzēju, novērtēt attiecīgās pieteikuma sastāvdaļas.

[..]

3. Starptautiskās aizsardzības pieteikuma novērtējums jāveic individuāli par katru pieteikuma iesniedzēju un, to darot, jāņem vērā:

a) visi būtiskie fakti, kas attiecas uz izcelsmes valsti laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu [..];

b) attiecīgie paziņojumi un dokumentācija, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, tostarp informācija par to, vai pieteikuma iesniedzējs bijis vai var tikt pakļauts vajāšanai vai būtiskam kaitējumam;

c) pieteikuma iesniedzēja individuālais stāvoklis un personīgie apstākļi, ieskaitot tādus faktorus kā iepriekšējā darbība, dzimums un vecums, lai, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja personīgajiem apstākļiem, novērtētu, vai darbības, ar kādām pieteikuma iesniedzējam bijis jāsaskaras vai ar kādām tam var nākties saskarties, būtu uzskatāmas par vajāšanu vai smagu kaitējumu;

[..].

4. Fakts, ka pieteikuma iesniedzējs jau bijis pakļauts vajāšanai vai būtiskam kaitējumam vai tiešiem šādas vajāšanas vai šāda kaitējuma draudiem, ir nopietna norāde uz pieteikuma iesniedzēja pamatotajām bailēm no vajāšanas vai uz reālu risku ciest būtisku kaitējumu, ja vien nav dibinātu iemeslu uzskatīt, ka šāda vajāšana vai būtisks kaitējums netiks atkārtoti.

[..]"

6 Šīs pašas direktīvas 8. pants "Iekšējā aizsardzība" ir formulēts šādi:

"1. Novērtējot starptautiskās aizsardzības pieteikumu, dalībvalstis var noteikt, ka pieteikuma iesniedzējam nav vajadzīga starptautiskā aizsardzība, ja viņam daļā no izcelsmes valsts teritorijas:

a) nav pamatoti jābaidās no vajāšanas vai nepastāv būtiska kaitējuma risks; vai

b) ir pieejama 7. pantā noteiktā aizsardzība pret vajāšanu vai būtisku kaitējumu,

un viņš var droši un likumīgi ceļot uz šo valsts daļu un tikt tajā uzņemts, un, kā var pamatoti pieņemt, tajā arī uzturēsies.

2. Pārbaudot, vai pieteikuma iesniedzējam ir pamats bailēm no vajāšanas vai pastāv reāls risks, ka tiks nodarīts būtisks kaitējums, vai ir pieejama aizsardzība pret vajāšanu vai būtisku kaitējumu izcelsmes valsts daļā saskaņā ar 1. punktu, dalībvalstis laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu, ņem vērā vispārējos apstākļus, kādi dominē minētajā valsts daļā, un pieteikuma iesniedzēja personīgos apstākļus, ievērojot 4. pantu. [..]"

7 Saskaņā ar Direktīvas 2011/95 15. pantu "Būtisks kaitējums":

"Būtisku kaitējumu veido:

"a) nāves sods vai tā izpilde; vai

b) pieteikuma iesniedzēja spīdzināšana vai necilvēcīga pazemojoša izturēšanās pret viņu, vai necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana izcelsmes valstī; vai

c) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā."

8 Šīs direktīvas 18. pants "Alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršana" ir izteikts šādi:

"Dalībvalstis piešķir alternatīvās aizsardzības statusu trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas ir tiesīgs saņemt alternatīvo aizsardzību, saskaņā ar II un V nodaļu."

### *Vācijas tiesības*

9 Direktīva 2011/95 Vācijas tiesībās ir transponēta ar *Asylgesetz* (Likums par patvēruma tiesībām, *BGBl*. 2008 I, 1798. lpp.) redakcijā, kas bija spēkā pamatlietas faktu norises laikā (turpmāk tekstā – "*AsylG*").

10 *AsylG* 3.e pantā "Iekšējā aizsardzība" ir paredzēti obligātie nosacījumi alternatīvas iekšējās aizsardzības esamībai, un tajā ir paredzēts:

"(1) Ārvalstniekam nepiešķir bēgļa statusu, ja:

1. viņam daļā no izcelsmes valsts teritorijas nav pamatoti jābaidās no vajāšanas vai ir pieejama 3.d pantā noteiktā aizsardzība pret vajāšanu un

2. viņš var droši un likumīgi ceļot uz šo valsts daļu un tikt tajā uzņemts, un, kā var pamatoti pieņemt, tajā apmetīsies.

(2) Izvērtējot, vai daļa no izcelsmes valsts teritorijas atbilst 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, brīdī, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu, ņem vērā vispārējos apstākļus, kādi dominē minētajā valsts daļā, un ārvalstnieka personīgos apstākļus, ievērojot Direktīvas 2011/95/ES 4. pantu. Šajā nolūkā tiek iegūta precīza un aktuāla informācija no atbilstīgiem avotiem, piemēram, no Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos un Eiropas Patvēruma atbalsta biroja."

11 *AsylG* 4. panta 1. un 3. punktā, ar kuriem ir transponēts Direktīvas 2011/95 2. un 15. pants, šādi ir definēti alternatīvās aizsardzības piešķiršanas nosacījumi:

"(1) Ārvalstnieks var saņemt alternatīvo aizsardzību, ja viņš ir sniedzis pietiekamu pamatojumu, lai uzskatītu, ka izcelsmes valstī viņam pastāv būtiska kaitējuma risks. Par būtisku kaitējumu uzskata:

1. nāves soda piespriešanu vai izpildi,

2. spīdzināšanu vai necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos, vai sodus, vai

3. smagus un individuālus draudus personas dzīvībai vai neaizskaramībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

[..]

(3) 3.c, 3.d un 3.e pantu piemēro *mutatis mutandis*. Vajāšanu, aizsardzību pret vajāšanu vai attiecīgi pamatotas bailes no vajāšanas aizstāj būtiska kaitējuma draudi, aizsardzība pret būtisku kaitējumu vai attiecīgi reāls būtiska kaitējuma risks; bēgļa statusu aizstāj alternatīvā aizsardzība."

## Pamatlietas fakti un prejudiciālie jautājumi

12 CF un DN ir afgāņu civiliedzīvotāji, kuru izcelsme ir Nangarhāras provincē. Federālā migrācijas un bēgļu pārvalde noraidīja viņu iesniegtos patvēruma pieteikumus. Attiecīgo personu celtās prasības Karlsrūes un Freiburgas administratīvajās tiesās (Vācija) netika apmierinātas.

13 CF un DN iesniedza *Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg* (Bādenes-Virtembergas federālās zemes Augstākā administratīvā tiesa, Vācija) apelācijas sūdzību, lūdzot viņiem piešķirt alternatīvo aizsardzību atbilstoši *AsylG* 4. pantam.

14 Šajā kontekstā šī tiesa vēlas saņemt skaidrojumus par Savienības tiesībās piemērojamajiem kritērijiem alternatīvās aizsardzības piešķiršanai smagu un individuālu draudu civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai "plaši izplatītas vardarbības dēļ [..] bruņotu konfliktu gadījumā" Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkta, lasot to kopsakarā ar 2. panta f) punktu, izpratnē.

15 Lai gan Tiesa ir sniegusi precizējumus 2009. gada 17. februāra spriedumā *Elgafaji* (C-465/07, EU:C:2009:94, 35. punkts), tā vēl neesot lēmusi par kritērijiem, kas piemērojami, lai noteiktu nepieciešamo vardarbības līmeni, lai konstatētu smagu un individuālu draudu esamību plaši izplatītas vardarbības dēļ bruņotu konfliktu gadījumā. Piedevām citu tiesu judikatūra šajā jomā neesot vienveidīga. Dažkārt tiek veikts visaptverošs novērtējums, balstoties uz visiem konkrētās lietas apstākļiem, savukārt citas pieejas pārsvarā ir balstītas uz analīzi, kuras pamatā galvenokārt ir civiliedzīvotāju upuru skaits.

16 Iesniedzējtiesa it īpaši uzsver – lai konstatētu, ka personai, pret ko nevēršas īpaši tādu elementu dēļ, kuri raksturo tās personīgos apstākļus, pastāv smagi un individuāli draudi, *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Vācija) judikatūrā par *AsylG* 4. panta 1. punkta pirmo teikumu un otrā teikuma 3. punktu, ar kuriem ir transponēts Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 2. panta f) punktu, ievērojami atkāpjas no judikatūras, kas ir balstīta uz konkrētās lietas īpašo apstākļu visaptverošu novērtējumu, kādu piemēro citu dalībvalstu tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesa.

17 *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) ieskatā, lai konstatētu smagus un individuālus draudus, noteikti ir nepieciešams kvantitatīvi novērtēt "bojāejas un ievainojumu risku", to izsakot kā upuru skaitu konkrētajā teritorijā attiecībā pret šīs teritorijas iedzīvotāju skaitu veidojošo indivīdu kopskaitu, un iegūtajam rezultātam obligāti ir jāsasniedz noteikts minimālais līmenis. Ja šis līmenis nav sasniegts, nekāds riska intensitātes papildu izvērtējums nav jāveic, un pat konkrētās lietas īpašo apstākļu visaptverošs novērtējums nevar izraisīt smagu un individuālu draudu konstatējumu.

18 Runājot par CF un DN situāciju, iesniedzējtiesa norāda, ka tā nav guvusi pārliecību, ka viņu personīgo apstākļu dēļ viņus īpaši skartu Nangarhāras provincē valdošā vardarbība. Tomēr, ņemot vērā vispārējo situāciju drošības jomā šajā provincē un it īpaši to, ka šis reģions ir vieta, kur norisinās kaujas starp dažādām ļoti sašķeltām konflikta pusēm (tostarp teroristu grupām), kas ir cieši saistītas ar civiliedzīvotājiem, un ka neviena puse nespēj efektīvi kontrolēt reģionu vai aizsargāt civiliedzīvotājus, kuri ir nemiernieku un valdības spēku upuri, tā uzskata, ka tad, ja CF un DN turp atgrieztos, viņiem, tikai pamatojoties uz savu klātbūtni vien, pastāvētu reāls risks piedzīvot smagus un individuālus draudus plaši izplatītās vardarbības dēļ, ko ir radījis šis konflikts. Piedevām, ievērojot to, ka CF un DN ir īpaši neaizsargāti, ja viņiem būtu jāatgriežas Afganistānā, viņiem nebūtu pieņemamas patvēruma alternatīvas valsts iekšienē, ņemot vērā to, ka viņiem principā nebūtu saprātīgi apmesties citās iedomājamās vietās (piemēram, Kabulā, Herātā un Mazārešarīfā).

19 Tādējādi, ja tiktu veikts visaptverošs novērtējums, ņemot vērā arī citus riskus izraisošus apstākļus, plaši izplatītās vardarbības līmenis, kas pašreiz valda Nangarhāras provincē, būtu jāuzskata par tik augstu, ka prasītāji pamatlietā, kuriem nav piekļuves iekšējai aizsardzībai, būtu smagi apdraudēti, tikai pamatojoties uz savu klātbūtni attiecīgajā teritorijā vien. Turpretim, ja konstatējums par smagu un individuālu draudu esamību galvenokārt būtu atkarīgs no civiliedzīvotāju upuru skaita, minēto prasītāju pamatlietā pieteikumi par alternatīvās aizsardzības piešķiršanu būtu jānoraida.

20 Šajos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg* (Bādenes-Virtembergas federālās zemes Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkts un 2. panta f) punkts nepieļauj tādu valsts tiesību normas interpretāciju un piemērošanu, kas paredz, ka smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā (tādā izpratnē, ka civiliedzīvotājs būtu pakļauts reālam minēto draudu riskam tikai tāpēc vien, ka viņš atrodas šajā teritorijā) situācijās, kad šie draudi nav vērsti konkrēti pret šo civiliedzīvotāju sakarā ar apstākļiem, kuri raksturo viņa individuālo stāvokli, var pastāvēt tikai tad, ja jau ir konstatēts minimālais upuru (bojāgājušo un ievainoto) skaits civiliedzīvotāju vidū?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai vērtējums par to, vai radīsies draudi šādā izpratnē, ir jāveic, pilnībā ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus? Ja tas tā nav, kādas citas Savienības tiesībās noteiktas prasības ir izvirzītas šādam vērtējumam?"

## Par prejudiciālajiem jautājumiem

### *Par pirmo jautājumu*

21 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesiskā regulējuma interpretāciju, saskaņā ar kuru konstatējumam par smagu un individuālu draudu civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai esamību "plaši izplatītas vardarbības dēļ bruņota konflikta gadījumā" šīs tiesību normas izpratnē situācijā, kurā pret šo civiliedzīvotāju nevēršas īpaši tādu elementu dēļ, kas raksturo viņa individuālos apstākļus, tiek izvirzīts nosacījums, ka upuru skaitam konkrētajā teritorijā attiecībā pret šīs teritorijas iedzīvotāju skaitu veidojošo indivīdu kopskaitu ir jāsasniedz noteikta robežvērtība.

22 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāatgādina, ka, pamatojoties tostarp uz LESD 78. panta 2. punkta b) apakšpunktu, pieņemtās Direktīvas 2011/95 uzdevums ir it īpaši ieviest vienotu alternatīvās aizsardzības sistēmu. Šajā ziņā no šīs direktīvas 12. apsvēruma izriet, ka viens no tās galvenajiem mērķiem ir nodrošināt, ka visas dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība (skat. spriedumu, 2019. gada 23. maijs, *Bilali*, C-720/17, EU:C:2019:448, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

23 Šajā ziņā no Direktīvas 2011/95 18. panta, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 2. panta f) punktā ietvertā formulējuma "persona, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību" un tās 2. panta g) punktā ietvertā formulējuma "alternatīvās aizsardzības statuss" definīciju, izriet, ka šajā direktīvā minētais alternatīvās aizsardzības statuss principā ir jāpiešķir ikvienam trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kuram gadījumā, ja viņš atgrieztos savā izcelsmes valstī vai pastāvīgās dzīvesvietas valstī, pastāv reāls risks piedzīvot būtisku kaitējumu minētās direktīvas 15. panta izpratnē (skat. spriedumu, 2019. gada 23. maijs, *Bilali*, C-720/17, EU:C:2019:448, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Ir jāatgādina arī, kā ir norādīts ģenerāladvokāta secinājumu 16. punktā, ka ar Direktīvu 2011/95 no 2013. gada 21. decembra tika atcelta un aizstāta Padomes Direktīva 2004/83/EK (2004. gada 29. aprīlis) par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2004, L 304, 12. lpp.) un ka šīs izmaiņas normatīvajā regulējumā neizraisīja nekādus alternatīvās aizsardzības piešķiršanas tiesiskā režīma grozījumus, arī attiecībā uz konkrēto tiesību normu numerāciju. Tādējādi Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkta formulējums ir pilnīgi identisks Direktīvas 2004/83 15. panta c) punkta formulējumam, un līdz ar to judikatūra, kas attiecas uz otro no minētajām tiesību normām, ir nozīmīga, interpretējot pirmo no tām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 13. janvāris, *Bundesrepublik Deutschland* (Palestīnas izcelsmes bezvalstnieka bēgļa statuss) (C-507/19, EU:C:2021:3, 37. punkts).

25 Direktīvas 2011/95 15. pantā ir paredzēti trīs "būtiska kaitējuma" veidi, kuru raksturojums var izraisīt alternatīvās aizsardzības piešķiršanu personai, kas to ir piedzīvojusi. Attiecībā uz iemesliem, kas ir ietverti a) punktā, proti, "nāves sods vai tā izpilde", un b) punktā, proti, "spīdzināšana vai necilvēcīga [..] izturēšanās", šis "būtiskais kaitējums" attiecas uz situācijām, kurās alternatīvās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs ir īpaši pakļauts konkrēta kaitējuma veida riskam (spriedums, 2009. gada 17. februāris, *Elgafaji*, C-465/07, EU:C:2009:94, 32. punkts).

26 Turpretim, kā ir norādījusi Tiesa, šīs direktīvas 15. panta c) punktā minētais gadījums, ko veido "smagi un individuāli draudi" pieteikuma iesniedzēja "dzīvībai vai veselībai", attiecas uz kaitējuma risku "vispārīgākā nozīmē" nekā šī paša panta a) un b) punktā minētie gadījumi. Tādējādi runāts ir plašākā nozīmē par "[..] draudiem" civiliedzīvotāja "dzīvībai vai veselībai", nevis par noteiktiem vardarbības veidiem. Piedevām šie draudi ir raksturīgi vispārējai bruņota konflikta situācijai, kas rada "plaši izplatītu vardarbību", un tas nozīmē, ka tā var skart personas neatkarīgi no viņu personīgajiem apstākļiem (spriedums, 2009. gada 17. februāris, *Elgafaji*, C-465/07, EU:C:2009:94, 33. un 34. punkts).

27 Citiem vārdiem sakot, kā ir norādīts ģenerāladvokāta secinājumu 20. punktā, konstatējumam par "smagu un individuālu draudu" esamību Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkta izpratnē netiek izvirzīts nosacījums, ka alternatīvās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam būtu jāiesniedz pierādījums, ka viņš ir īpaši skarts tādu elementu dēļ, kuri raksturo viņa personīgos apstākļus.

28 Šajā kontekstā vārds "individuāli" ir jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas uz kaitējumu, kurš ir vērsts pret civiliedzīvotājiem neatkarīgi no to identitātes, ja notiekošo bruņoto konfliktu raksturojošās plaši izplatītās vardarbības pakāpe – ko novērtē kompetentās valsts iestādes, kurām ir iesniegts alternatīvās aizsardzības pieteikums, vai tās dalībvalsts tiesas, kurās ir celta prasība par lēmumu šādu pieteikumu noraidīt, – sasniedz tik augstu līmeni, ka ir pietiekams pamatojums uzskatīt, ka civiliedzīvotājam, ja tas atgrieztos konkrētajā valstī vai attiecīgā gadījumā – konkrētajā teritorijā, tikai pamatojoties uz savu klātbūtni šajā teritorijā vien, pastāvētu reāls risks piedzīvot smagus draudus, kā ir norādīts minētās direktīvas 15. panta c) punktā (spriedums, 2009. gada 17. februāris, *Elgafaji*, C-465/07, EU:C:2009:94, 35. punkts).

29 Šajā gadījumā, kā ir norādīts šī sprieduma 18. punktā, iesniedzējtiesa nav guvusi pārliecību, ka prasītājus pamatlietā viņu personīgo apstākļu dēļ īpaši skartu Nangarhāras provincē valdošā vardarbība. Turpretī tā uzskata, ka, ņemot vērā vispārējo situāciju drošības jomā šajā provincē, ja minētie prasītāji turp atgrieztos, viņiem, tikai pamatojoties uz savu klātbūtni vien, pastāvētu reāls risks piedzīvot smagus un individuālus draudus plaši izplatītās vardarbības dēļ, ko ir radījis šis konflikts.

30 Tomēr, kā ir atgādināts arī šī sprieduma 17. punktā, saskaņā ar *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) judikatūru, lai konstatētu smagus un individuālus draudus, noteikti ir nepieciešams kvantitatīvi novērtēt "bojāejas un ievainojumu risku", to izsakot kā upuru skaitu konkrētajā teritorijā attiecībā pret šīs teritorijas iedzīvotāju skaitu veidojošo indivīdu kopskaitu, un iegūtajam rezultātam obligāti ir jāsasniedz noteikts minimālais līmenis. Ja šis minimālais līmenis nav sasniegts, nekāds konkrētās lietas īpašo apstākļu visaptverošs novērtējums netiek veikts.

31 Šajā ziņā ir jāuzskata, pirmkārt, ka *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) izmantotais kritērijs, saskaņā ar kuru, lai konstatētu "smagu un individuālu draudu" esamību Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkta izpratnē, ir nepieciešams, lai jau konstatētais upuru skaits, ņemot vērā visu konkrētā reģiona iedzīvotāju kopumu, sasniegtu noteiktu robežvērtību, protams, var tikt uzskatīts par atbilstošu, lai konstatētu šādu draudu esamību.

32 Liela proporcionālā attiecība starp konkrētajā reģionā dzīvojošo civiliedzīvotāju kopskaitu un faktiskajiem tādas vardarbības upuriem, kuru konflikta puses ir īstenojušas pret šajā reģionā esošo civiliedzīvotāju dzīvību vai fizisko neaizskaramību, varētu likt secināt, ka nākotnē minētajā reģionā varētu būt arī citi civiliedzīvotāju upuri. Šāds konstatējums tādējādi ļautu konstatēt Direktīvas 2011/95 15. panta c) punktā minēto smago draudu esamību.

33 Tomēr, otrkārt, ir jānorāda, ka šis pats konstatējums nevar būt vienīgais noteicošais kritērijs, lai konstatētu "smagu un individuālu draudu" esamību Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkta izpratnē. It īpaši ar šāda konstatējuma neesamību nevar pietikt, lai sistemātiski un jebkādos apstākļos tiktu izslēgta šādu draudu riska esamība šīs tiesību normas izpratnē un tāpēc tiktu izraisīta automātiska un bezizņēmuma izslēgšana no alternatīvās aizsardzības.

34 Šāda pieeja, pirmām kārtām, būtu pretrunā Direktīvas 2011/95 mērķiem piešķirt alternatīvo aizsardzību ikvienai personai, kurai šāda aizsardzība ir nepieciešama. It īpaši, kā izriet no šīs direktīvas 6. un 12. apsvēruma, tās galvenais mērķis ir nodrošināt, ka visas dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība, sniedzot tiem piemērotu statusu.

35 Tas, ka, lai atteiktu alternatīvo aizsardzību, dalībvalsts kompetentās iestādes sistemātiski piemēro vienu vienīgu kvantitatīvo kritēriju – kas var būt pakļauts riskam attiecībā uz tā uzticamību, ņemot vērā konkrētās grūtības uziet objektīvus un neatkarīgus informācijas avotus bruņotu konfliktu teritoriju tuvumā –, tādu kā minimālais ievainoto vai bojāgājušo civiliedzīvotāju upuru skaits, var izraisīt to, ka valsts iestādes atsaka starptautiskās aizsardzības piešķiršanu, neievērojot dalībvalstīm noteikto pienākumu identificēt personas, kurām šī alternatīvā aizsardzība ir patiesi nepieciešama.

36 Otrām kārtām, šāda interpretācija varētu mudināt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējus doties uz dalībvalstīm, kuras nepiemēro jau konstatēto upuru noteiktas robežvērtības kritēriju vai šajā ziņā izmanto zemāku robežvērtību, un tas varētu veicināt *forum shopping* praksi, kuras mērķis ir apiet ar Direktīvu 2011/95 ieviestos noteikumus. Ir jāatgādina, ka saskaņā ar šīs direktīvas 13. apsvērumu to noteikumu tuvināšanai, saskaņā ar kuriem personas atzīst par bēgļiem, kā arī to noteikumu tuvināšanai, kas nosaka bēgļa statusa un alternatīvās aizsardzības statusa saturu, vajadzētu palīdzēt "ierobežot starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju otrreizējo kustību starp dalībvalstīm", ja šādu kustību izraisa vienīgi atšķirības dalībvalstu tiesiskajā regulējumā.

37 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesiskā regulējuma interpretāciju, saskaņā ar kuru konstatējumam par smagu un individuālu draudu civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai esamību "plaši izplatītas vardarbības dēļ bruņota konflikta gadījumā" šīs tiesību normas izpratnē situācijā, kurā pret šo civiliedzīvotāju nevēršas īpaši tādu elementu dēļ, kas raksturo viņa individuālos apstākļus, tiek izvirzīts nosacījums, ka upuru skaitam konkrētajā teritorijā attiecībā pret šīs teritorijas iedzīvotāju skaitu veidojošo indivīdu kopskaitu ir jāsasniedz noteikta robežvērtība.

### *Par otro jautājumu*

38 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai noteiktu "smagu un individuālu draudu" esamību šīs tiesību normas izpratnē, ir prasīts visaptveroši ņemt vērā visus konkrētās lietas apstākļus, un, ja tas tā nav, kādām citām prasībām ir jābūt izpildītām šajā nolūkā.

39 Lai atbildētu uz šo jautājumu, iesākumā ir jākonstatē, kā būtībā ir norādīts ģenerāladvokāta secinājumu 56. punktā, ka jēdziens "smagi un individuāli draudi" alternatīvās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja dzīvībai vai veselībai Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkta izpratnē ir jāinterpretē plaši.

40 Tādējādi, lai noteiktu "smagu un individuālu draudu" esamību Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkta izpratnē, ir prasīts visaptveroši ņemt vērā visus konkrētās lietas apstākļus, it īpaši tos, kas raksturo situāciju pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valstī.

41 Runājot par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas iesniegts saskaņā ar Direktīvas 2011/95 15. panta c) punktu, pat ja šajā pieteikumā nav atsauces uz elementiem, kas raksturo pieteikuma iesniedzēja situāciju, no šīs direktīvas 4. panta 3. punkta izriet, ka šāds pieteikums ir jāizvērtē individuāli un šajā nolūkā ir jāņem vērā virkne elementu.

42 Pie šiem elementiem saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 3. punkta a) apakšpunktu pieder tostarp "visi būtiskie fakti, kas attiecas uz izcelsmes valsti laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu".

43 Konkrētāk, kā būtībā ir norādīts ģenerāladvokāta secinājumu 56. un 59. punktā, kā nozīmīgi elementi, novērtējot būtiska kaitējuma reālo risku Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkta izpratnē, var tikt ņemta vērā tostarp bruņoto sadursmju intensitāte, klātesošo bruņoto spēku organizētības līmenis un konflikta ilgums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 30. janvāris, *Diakité*, C-285/12, EU:C:2014:39, 35. punkts), kā arī tādi citi elementi kā plaši izplatītās vardarbības situācijas ģeogrāfiskais mērogs, pieteikuma iesniedzēja faktiskais galamērķis gadījumā, ja viņš atgrieztos konkrētajā valstī vai reģionā, un karojošo pušu īstenotā, iespējams, tīšā agresija pret civiliedzīvotājiem.

44 No tā izriet – tas, ka, lai noteiktu bruņota konflikta intensitātes pakāpi, dalībvalsts kompetentās iestādes sistemātiski piemēro tādu kritēriju kā minimālais ievainoto vai bojāgājušo civiliedzīvotāju upuru skaits, neizvērtējot visus nozīmīgos apstākļus, kas raksturo situāciju alternatīvās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valstī, ir pretrunā Direktīvas 2011/95 normām, jo var izraisīt to, ka šīs iestādes atsaka šīs aizsardzības piešķiršanu, neievērojot dalībvalstīm noteikto pienākumu identificēt personas, kurām minētā aizsardzība ir patiesi nepieciešama.

45 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai noteiktu "smagu un individuālu draudu" esamību šīs tiesību normas izpratnē, ir prasīts visaptveroši ņemt vērā visus konkrētās lietas apstākļus, it īpaši tos, kas raksturo situāciju pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valstī.

## Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

**1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu 15. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesiskā regulējuma interpretāciju, saskaņā ar kuru konstatējumam par smagu un individuālu draudu civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai esamību "plaši izplatītas vardarbības dēļ bruņota konflikta gadījumā" šīs tiesību normas izpratnē situācijā, kurā pret šo civiliedzīvotāju nevēršas īpaši tādu elementu dēļ, kas raksturo viņa individuālos apstākļus, tiek izvirzīts nosacījums, ka upuru skaitam konkrētajā teritorijā attiecībā pret šīs teritorijas iedzīvotāju skaitu veidojošo indivīdu kopskaitu ir jāsasniedz noteikta robežvērtība.**

**2) Direktīvas 2011/95 15. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai noteiktu "smagu un individuālu draudu" esamību šīs tiesību normas izpratnē, ir prasīts visaptveroši ņemt vērā visus konkrētās lietas apstākļus, it īpaši tos, kas raksturo situāciju pieteikuma iesniedzēja izcelsmes valstī.**

[Paraksti]